

# İŞKUR GENÇLİK PROGRAMI YÜKLENİCİ BİLGİ NOTU

## İŞKUR Gençlik Programı Nedir?

Üniversite öğrencilerinin istihdam edilebilirliğini artıracak bilgi, beceri, çalışma alışkanlığı ve disiplinini kazandırmak üzere Türkiye İş Kurumu tarafından 10.12.2003 tarihli ve 25326 sayılı Resmî Gazete 'de yayımlanan 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun ekli listesinde yer alan devlet üniversiteleri ile iş birliği yapılarak düzenlenen ve işgücü uyum programı uygulaması olan bir aktif işgücü programıdır.

## İŞKUR Gençlik Programı Başvuru ve Katılım Şartları Nelerdir?

- a) Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olmak,
- b) Kuruma kayıtlı olmak,
- c) 18 yaşını tamamlamış olmak,
- ç) Yaşlılık veya malullük aylığı almamak,
- d) Program talep tarihinden önceki bir yıl içerisinde ve programın fiilen başlayacağı tarihe kadar yüklenicinin veya bağlı, ilgili, ilişkili ve yan kuruluşlarının çalışanı olmamak,
- e) Başvuru tarihinden önceki son bir aylık sürede 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesi kapsamında sigortalı olarak bildirilmemiş olmak veya sigortalı sayılmamak,
- f) Başvuru tarihi itibarıyla 5510 sayılı Kanunun 5 inci maddesi kapsamında sigortalı olarak bildirilmemiş olmak veya sigortalı sayılmamak,
- g) Hane gelir şartını sağlamak (Net asgari ücretin 3 katını geçmemek),
- ğ) Kurum tarafından sunulan aktif işgücü veya işsizlik sigortası programlarının yararlanıcısı olmamak,
- h)Yüklenici üniversitenin ön lisans, lisans, yüksek lisans ya da doktora öğrencisi olmak (açık öğretim veya uzaktan öğretim öğrencisi olmamak kaydını dondurmuş ve/veya pasif durumda olmamak) şartları aranır.

## İŞKUR Gençlik Programında Haftalık Yararlanma Süresi Ne Kadardır?

Öğrencinin ders programına göre ayarlanabilmesi için günlük yedi buçuk saat olacak şekilde haftada en fazla yirmi iki buçuk saat ve üç gün olarak uygulanır. Cumartesi ve Pazar günleri de üniversitelerce program uygulanabilir.

## Katılımcı İŞKUR Gençlik Programından En Fazla Ne Kadar Süreyle Yararlanabilir?

İşgücü Uyum Programının Yürütülmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik kapsamında düzenlenen programlardan toplamda en fazla 140 fiili gün yararlanabilir (Örneğin bir öğrenci programdan 60 fiili gün yararlandı ise sonraki yıllarda açılan programlardan 80 gün daha yararlanma imkânı bulunmaktadır).

## İŞKUR Gençlik Programı Faaliyet Alanları Nedir?<sup>1</sup>

<sup>1</sup> İŞKUR Gençlik Programının Yürütülmesine ilişkin usul ve esaslar hakkında Genelgenin 4 üncü Maddesinde Ana ve alt faaliyet alanları belirtilmiştir.

Program süresince faaliyet alanlarında katılımcı görevlendirme/görevlendirilen alanı değiştirme vb. hususlar üniversitenin takdirindedir. Belirlenen faaliyet alanları kapsamında program katılımcıları; ağır, tehlikeli ve çok tehlikeli işlerin yanı sıra temizlik işlerinde de görevlendirilemez.

### Katılımcı Seçim Yöntemi Hangisidir?

Açılan programların seçim yöntemi noter kurası'dır.

### Katılımcıların Bildirimlerinin Yapılacağı İşyeri Numaraları İçin Hangi İşlemlerin Yapılması Gerekmetedir?

Program süresince katılımcı öğrencilerin SGK giriş-çıkış bildirimlerinin prim tutarlarının SGK'ya aktarılması işlemleri yükleniciler tarafından yapılması gerekmektedir. Katılımcı olarak bildirilen öğrencilerin SGK işlemlerinde giriş işlemleri yapılırken "46 belge türü" ile bildiriminin yapılması için öncelikle İŞKUR Gençlik Programı Yüklenici Sözleşmesi ile SGK'ya müracaat edilmesi yeni SGK numarası alınması veya mevcut SGK numarasına tanımlı yetkilerin düzenlenmesi gerekmektedir.

### Başvuru Değerlendirme ve Katılımcı Seçimi Nasıl Yapılacak?

Katılımcı seçiminden önce, İUP ilanında belirtilen şartları taşımayan ya da programın aksamasına ve başarısız olmasına sebep olabilecek başvurular geçersiz sayılır. Katılımcı seçim yöntemi olan noter kurasında en az bir Kurum personeli gözlemci olarak yer alacaktır. Yönetmeliğin 18 inci maddesinin birinci fıkrası kapsamında İŞKUR Gençlik Programı için öğrenciler özel politika grubu olarak belirlenmiştir. Başvuranlar arasında öğrencilik durumu dışında bir öncelik durumu uygulanmaz.

### Başvuruların Değerlendirilmesinden Sonra Yapılacak Kontroller Nelerdir?

Noter kurası sonucunda oluşan listeler nihai liste olmayıp, gerekli inceleme ve kontrol işlemleri sonrasında kesinleşir. İnceleme işlemleri tamamlanmadan program başlatılmaz. Terör örgütlerine veya Devletin millî güvenliğine karşı faaliyette bulunduğu karar verilen yapı, oluşum veya gruplara üyeliği, mensubiyeti veya iltisakı yahut bunlarla irtibatı olan kişiler programa katılamaz. Programa katılıp bu durumu sonradan tespit edilenlerin programdan çıkışı verilir.

Katılımcıların seçim işleminin yapılmasından sonra program başlamadan önce başvuru ve katılım şartları ile gerekli diğer koşulları taşıyıp taşımadığı yüklenici tarafından tekrar kontrol edilir. Bu kontrol kapsamında yüklenici, katılımcı adaylarından her türlü bilgi ve belgeyi talep edebilir. Başvuru ve katılım şartları ile diğer koşulları taşımayan kişiler programa başlatılmaz.

### Hane Gelir Kontrolü Nasıl Yapılacak?

Başvuru tarihindeki AKS'ye göre aynı adreste ikamet edenlerin, programa başlangıç tarihi dikkate alınarak ulaşılabilen en yakın döneme ait gelir getirici bir işte çalışma sonucu elde ettikleri aylık toplam kazançlarının asgari ücret tespit komisyonu tarafından belirlenen bir aylık asgari ücretin net tutarının üç (3) katını aşması halinde söz konusu adreste ikamet eden öğrenciler programa katılamaz. AKS'ye göre

yerleşim yeri adresi (birincil adres) yurtlar ve sığınma evleri ve benzeri toplu yaşam alanları olanlar ile 8/03/2012 tarihli ve 6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun kapsamında kimlik bilgileri gizlenenler için hane gelir şartı aranmaz.

**Yapılacak gelir hesabında kişinin başvuru tarihinde ikamet adresinde yer alan kişilerin;**

- Resmi bilgi ve belgelerle tespit edilebilen 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentleri kapsamında ve banka sandığı mensupluğuna ilişkin elde edilen çalışmaya ilişkin gelirlerinin tamamı hane gelir hesabına dâhil edilir.
- Yukarıda sayılan gelirlere bağlı fazla mesai, ikramiye, tazminat, promosyon, temettü kapsamında elde edilen gelirlerinin tamamı hane gelir hesabına dahil edilir.
- Sosyal güvenlik kuruluşlarınca bağlanan yaşlılık, malullük ve ölüm (emekli, dul ve yetim) aylıklarının tamamı hane gelir hesabına dahil edilir.
- 5510 sayılı Kanunun 5 inci maddesi kapsamında sigortalılıkları bulunanların ilgili faaliyetine ilişkin elde etmekte oldukları gelirler ile emeklilik ikramiyesi, geçici ya da sürekli iş göremezlik ödeneği, işsizlik ödeneği, kısa çalışma ödeneği, nakdi ücret desteği, 01/07/1976 tarihli ve 2022 sayılı 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Güçsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanun kapsamındaki yaşlı ve engelli aylıkları, 29/05/1986 tarihli ve 3294 sayılı Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Kanunu kapsamındaki sosyal yardımlar ve diğer bütün sosyal yardımlar ile yolluk gibi gelirler hane gelir hesabına dâhil edilmez.

**Programın ve Katılımcıların Başlatılma İşlemleri Nasıl yapılacaktır?**

- Asıl olarak belirlenen katılımcılar, programa başlatılmadan önce üniversiteler tarafından başvuru ve katılım şartlarını taşıyıp taşımadıklarına dair kontrole tabi tutulur.
- Şartların kontrol sürecinde:
  - 18 yaşını tamamlayıp tamamlamadığı kontrol edilir. (bunun için nüfus cüzdanı fotokopisi veya e Devlet onaylı nüfus kayıt örneği talep edilebilir.)
  - E Devlet üzerinden alınacak “**Tarihçeli Yerleşim Yeri ve Diğer Adres Belgesi**” ile katılımcı adayının **başvuru tarihindeki** adres bilgileri kontrol edilir. Diğer adres bilgisi yurt ise gelir kontrolünden muaf tutulur. **Ancak başvuru tarihinden sonraki adres değişiklikleri dikkate alınmaz.**
  - E Devlet üzerinden alınacak “**Aynı Hanede İkamet Eden Kişi**” belgesi ve katılımcı adayının hem kendisinin hem de hanede ikamet edenlerin “**maaş bordrosu/SGK hizmet dökümü**” talep edilir. (Bu belgeler ile kişinin hem kendi sigortalılık durumu hem de hanesinde çalışanlar tespit edilir ve bunların İUP Genelgesinin **13 üncü maddesinde belirtilen şekilde** gelir kontrolü yapılır. Özel sektör çalışanı olanların aylık geliri SGK Hizmet Dökümünde yer alan prime esas kazanç kısmından kontrol edilebilir. Ancak başvuru anındaki diğer adres bilgisi yurt olanlar mevzuat kapsamında gelir testinden muafıdır.)

- E Devlet üzerinden alınacak “**Adli Sicil Kaydı**” ile katılımcı adayının programla uyuşmayan bir suç kaydı ve İUP Genelgesinin 20 nci maddesinin dördüncü fıkrası kapsamında bir durumu olup olmadığı kontrol edilir.
  - Sağlıkla ilgili olarak çalışmaya engel bir durum olmadığına dair belge talep edilir.
- Başvuru şartlarının kontrolüne yönelik bu sürecin koordinasyonun sağlanması ve kâğıt israfının önlenmesi adına uygulama üzerinden (örn: Google forms) katılımcı adaylarına evrak yükletilerek değerlendirme işlemi online olarak yapılabilecektir.
- Kontroller sonrası uygun olmayan asillerin yerine yedekten eklenecek kişiler için de kontrol süreci yürütülür.
- SGK girişlerinin, il müdürlüğünden gelecek uygunluk listesi sonrasında gerçekleştirilmesi önem arz etmektedir. Aksi durumda sonradan ortaya çıkabilecek yersiz yararlanma durumlarından yüklenici sorumlu olacaktır.

### Katılımcı Olarak Seçilenlerin Programa Davet Usulü ve Taahhüname İmzalanması Nasıl Olacak?

Katılımcı seçim yöntemleri sonucunda asıl olarak belirlenen veya program kontenjanında azalma olması durumunda yedek listeden katılımcıların davet edilmesinden yüklenici sorumludur. Kurum, kısa mesaj ve diğer uygun iletişim yöntemleriyle destek olabilir. Davet mesajı içeriğinde program ve yüklenici bilgilerine yer verilerek yükleniciye müracaat edilmesi gerektiği belirtilir.

Yüklenici tarafından davet mesajına iki iş günü içerisinde icabet etmediğine yönelik belge ibraz edilen katılımcı adayları programa katılımı reddetmiş kabul edilir. Katılımcı olarak seçilen kişilerin programa başlamadan önce genelgenin Ek-1’de yer alan “Katılımcı Taahhünamesi”ni imzalaması gerekmektedir. Ancak program katılımcısı olmaya hak kazananlar, sözleşme daha önce imzalanmış olsa dahi, program başlama tarihinden önce programdan yararlandırılamaz.

#### **Programlarda Asılların Başlatılması İşlem sıralaması:**

- Başvuru ve katılım şartı tamamlanan kişilerin bilgisi Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğüne iletilir.
- İletilen kişiler il müdürlüğünce sistem üzerinden uygun olanlar “asıl-uygun” olarak uygun olmayanlar ise “asıl-uygun değil” olarak kaydedilerek asilleri başlatma işlemi yapılır.
- Asıl olarak sistemde başlatılanların listesi üniversiteye iletilir. Üniversite tarafından bu katılımcılara “Katılımcı Taahhünamesi” imzalatılır.
- Asıl uygun olmayanlardan dolayı oluşan kontenjan boşluğu üniversitenin programa eklenmesini istediği yedeklerle tamamlanır.
- Sistemden başlatılan katılımcılara yönelik olarak üniversiteler tarafından fiilen programa başlatılabilmesi için il müdürlüğü tarafından üniversiteye bilgi verilir.
- Üniversite katılımcıların katılım sağlayacağı faaliyet alanını belirler.

## İŞKUR Gençlik Programında Katılımcılara Hangi Eğitimler Verilecektir?

| Yüklenici Kurum Tarafından Verilecek Eğitimler                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü tarafından verilecek Eğitimler           |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------|
| 1. İş sağlığı ve güvenliği eğitimi<br>2. Bağımlılıkla mücadele eğitimi <sup>2</sup><br>3. İş ahlakı, motivasyon ve stres yönetimi eğitimi<br>4. Kişiler arası ilişkiler ve etkili iletişim eğitimi<br>5. Finansal okuryazarlık eğitimi<br>6. Yüklenici kamu kurumunun faaliyet alanına yönelik olarak belirleyeceği diğer eğitimler | Programın Son 2 haftasında “İş arama becerilerinin geliştirilmesi” eğitimi |

## İŞKUR Gençlik Programı Katılımcılarına Hangi Dönemlerde Eğitimler Verilecektir?

- Programın son iki haftasından önceki dönemde günlük yedi buçuk saat ve toplamda sekiz gün olacak şekilde Yönetmeliğin 10 uncu maddesinin dördüncü fıkrasının (c) bendi dışındaki bentlerinde belirtilen meslek edindirmeye hazırlık eğitimleri ve/veya kişisel gelişim eğitimleri verilir. Ancak “iş sağlığı ve güvenliği eğitimi”nin verildiği tarih dışında programa eklenen katılımcı için “iş sağlığı ve güvenliği eğitimi”nin verilmesi gerekmektedir.
- Yüklenici eğitim planlamasını program başlangıç tarihinden önce il müdürlüğüne bildirir. Program başlangıcından sonra yüklenicinin eğitim planlamasında bir değişiklik yapması durumunda ise bu değişikliği aynı gün içerisinde il müdürlüğüne bildirir.
- Programın son iki haftası içerisinde katılımcılara üç gün süreli iş arama becerisinin geliştirilmesine yönelik olarak İl Müdürlüğü tarafından eğitim verilir.

## Devam Çizelgeleri ve Devam Takip Durumları

- Üniversiteler tarafından katılımcıların hangi günler programa katılım sağlayacakları İŞKUR Gençlik Genelgenin Ek-6 İŞKUR Gençlik Programı Katılımcı Gün Çizelgesi ile takip edilir ve İUP Genelgesinde belirtilen sürede Devam Çizelgesi ekranına girilir.
- Çizelgelerin zamanında girilmesi yararlanma hakkı dolmak üzere olan katılımcıların kalan günlerini takip etmek için önemlidir.

## Katılım Günleri Belirlenirken Nelere Dikkat Edilir?

- Katılımcı olarak belirlenen her bir öğrencinin katılım günleri ve katılım gün sayıları belirlenirken; öğrencilerin ders programları ve talepleri göz önünde bulundurulur.

## Üniversitenin Sorumlulukları Nelerdir?

- Katılımcıların uygun nitelikte olmamalarından kaynaklanacak sonuçlardan ya da görevli oldukları alanlara ve üçüncü kişilere verecekleri zararlardan yüklenici sorumludur.
- Katılımcılara ait adli sicil kaydı, sağlıkla ilgili olarak çalışmaya engel bir durum olmadığına dair

<sup>2</sup> Genel Müdürlükten alınan yazı gereği söz konusu eğitim içeriğine "sanal bahis" ve "kumar bağımlılığı" konularına ilişkin bilgilendirmelerin de yer alması gerektiği iletilmiştir.

belgelerin ve programın niteliğine uygun diğer belgelerin talep edilmesinden ve kontrolünden yüklenici sorumludur.

- Katılımcıların devamsızlık sınırlarını aşmaları azami süreden fazla programa katılmaları ya da yüklenicinin herhangi bir sorumluluğunu yerine getirmemesi nedenleriyle katılımcıya yapılan fazla ödemelerden yüklenici sorumludur
- Yüklenici, katılımcıları mevcut çalışanlarını ikame etmek amacıyla görevlendiremez.
- İŞKUR Gençlik Programı talep tarihinden önceki bir yıl içerisinde ve programın fiilen başlayacağı tarihe kadar yüklenicinin veya bağlı, ilgili, ilişkili ve yan kuruluşlarının çalışanı olan kişiler programdan yararlanamazlar.
- Katılımcıların sigortalılık bildirim ve tescil işlemleri yüklenici tarafından gerçekleştirilir. Bu kapsamdaki bildirge ve belgelerin geç tesliminden doğacak idari para cezası, gecikme zammı, gecikme cezası ve benzeri her türlü zarardan yüklenici sorumludur.
- Katılım şartları ve ilgili mevzuatta belirlenen diğer tüm şartlara ilişkin bilgi ve belge kontrolünden yüklenici sorumludur. Yüklenici tarafından söz konusu bilgi ve belge kontrol yükümlülüğünün yerine getirilmesi amacıyla katılımcılardan katılım şartlarına yönelik belge talep edilebilir. Yüklenicinin bu sorumluluğunu yerine getirmemesinden kaynaklı oluşabilecek her türlü fazla veya yersiz ödeme yükleniciden ödeme tarihinden itibaren hesaplanacak yasal faizi ile birlikte tahsil edilir.
- Yüklenici; programların uygulanması sırasında iş sağlığı ve güvenliği açısından gerekli önlemleri almak ve bu kapsamdaki yükümlülükleri yerine getirmek, buna ilişkin tüm araç ve gereçleri bulundurmak ve iş kazası ve meslek hastalıklarında resmî kurumlara yapılması gerekli bildirimleri süresi içinde yapmakla ve durumu İl Müdürlüğüne bildirmekle yükümlüdür.
- Engellilerin, programlara katılımını sağlamak üzere program uygulanacak alanların erişilebilirliğinde gerekli önlemleri almak ve eğitimlerin takibinde engellilerin ihtiyaç duyduğu teknolojik ekipmanları temin etmek yüklenicinin sorumluluğundadır.

İŞKUR Gençlik Programının Yürütülmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Genelgenin “Tereddütlerin giderilmesi” başlıklı 17. Maddesi 1. Fıkrası gereği “Bu Genelgede hüküm bulunmayan hallerde 2.09.2024 tarihinde yürürlüğe giren 2024/5 numaralı İşgücü Uyum Programının Yürütülmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Genelge hükümleri uygulanır” hükmündedir.

İşgücü Uyum Programının Yürütülmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik için: <https://km.corpus.com.tr/MevzuatIcerik.aspx?id=1I0C2O2e0827030x0t2j2S2j2-1y2J28>

İŞKUR Gençlik Programının Yürütülmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Genelge için: <https://km.corpus.com.tr/MevzuatIcerik.aspx?id=3p3p2Q2K0u14253O0z1W2g1I0Q033-11>

İşgücü Uyum Programının Yürütülmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Genelge için: <https://km.corpus.com.tr/MevzuatIcerik.aspx?id=070a2Y0m2I1t3b2a2K2J3W0k0H0Z252i>